Enw'r Ymgeisydd *Candidate's Name*	Rhif y Ganolfan *Centre Number*	Rhif yr Ymgeisydd *Candidate Number*
		0

CBAC WJEC

TGAU

262/19

PEILOT CYMRAEG AIL IAITH (CWRS BYR)

WELSH SECOND LANGUAGE PILOT (SHORT COURSE)

CYMRAEG YMARFEROL
PRACTICAL WELSH

DARLLEN AC YSGRIFENNU/
READING AND WRITING

HAEN UWCH/
HIGHER TIER

A.M. DYDD LLUN, 9 Mehefin 2008
A.M. MONDAY, 9 June 2008

1 Awr/*1 Hour*

Arholwr yn unig

Rhif y Cwestiwn	Darllen	Ysgrifennu
1		
2		
3		
4		
CYFANSWM		

CYFARWYDDIADAU
INSTRUCTIONS

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y bylchau ar ben tudalen 1.
Write your name, centre number and candidate number in the spaces at the top of page 1.

Atebwch **bob** cwestiwn.
*Answer **all** questions.*

Ysgrifennwch eich atebion ar y llinellau a ddarperir yn y papur cwestiynau hwn.
Write your answers on the lines provided in this question paper.

GWYBODAETH
INFORMATION

Rhoddir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.
The number of marks is given in brackets at the end of each question or part-question.

Nodir y marciau ar gyfer cywirdeb mynegiant o fewn y cwestiynau darllen fel a ganlyn: [✓ = 2] ac ati.
Marks for accuracy of expression within the reading questions are indicated as follows: [✓ = 2] etc.

VP*(S08-262-19)

1. Rydych chi'n gweithio mewn coleg chweched dosbarth. Rydych chi'n derbyn taflen oddi wrth Gyrfa Cymru. Darllenwch y daflen yn ofalus.
You are working in a sixth form college. You have received a leaflet from Careers Wales. Read the leaflet carefully. (16 + ✓ = 4) = **[20]**

GYRFA CYMRU

Rydyn ni eisiau ysgrifennu at bob ysgol a choleg yn y sir. Pam? Wel, rydyn ni eisiau rhannu newyddion da gyda chi.

- **Mae cylchgrawn newydd gyda Gyrfa Cymru – "Eich Gyrfa Chi". Mae copïau yn rhad ac am ddim yn ein prif swyddfa.**
- **Mae gwefan "Jyst y Job" yn hoffi helpu pobl ifanc. Mae'n siarad am waith rhan amser, profiad gwaith a swyddi gwahanol.**
- **Mae Gyrfa Cymru ar lein hefyd, sef www.gyrfacymru.com. Mae staff yno i helpu chi ac i ateb cwestiynau. Neu e-bostiwch help@gyrfacymru.com.**
- **Wedyn mae cwrs "Ceiswyr Sgiliau" – cyfle i ddysgu sgiliau newydd a sgiliau ymarferol e.e. crefftau, sgiliau technoleg a chyfrifiaduron.**

I fod yn onest, mae Gyrfa Cymru yno i'ch helpu chi!

Pobl ifanc: Rydyn ni'n gallu helpu chi i ddewis gyrfa.
Athrawon: Rydyn ni'n gallu trefnu gweithdy ysgol.
Rhieni a'r plant: Rydyn ni'n gallu siarad gyda chi ac ateb cwestiynau.

CYNHADLEDD ANHYGOEL
Mae cynhadledd anhygoel gyda ni ar Hydref 10, 2008 yn Gwesty'r Bae, Caerdydd.
Pwy fydd yno? Pobl y byd busnes, athrawon, swyddogion gyrfaoedd y sir, S4C a'r BBC. Bydd yn costio £120 yn cynnwys pecyn adnoddau, cinio a'r sesiynau. Bwciwch heddiw! Bydd yn brofiad da. Mae'n boblogaidd iawn fel arfer.

Ffoniwch Gyrfa Cymru am fwy o wybodaeth. Mae ein prif swyddfa yng Nghaerdydd, sef 02920 906700 neu ffacsiwch 02920 906799.

Examiner only
Arholwr yn unig

(i) Rydych chi eisiau rhoi manylion Gyrfa Cymru ar hysbysfwrdd y coleg. Llenwch y ffurflen yn Gymraeg.
You want to put the details about Careers Wales on the college noticeboard. Fill in the form in Welsh. [4]

GyrfaCymru CareersWales	**GYRFA CYMRU**
RHIF FFÔN	
E-BOST	
GWEFAN	
PRIF SWYDDFA	

(ii) Mae adran help ar yr hysbysfwrdd hefyd. Rydych chi eisiau nodi sut mae Gyrfa Cymru yn gallu helpu pobl ifanc.
There is also a help section on the noticeboard. You want to note how Careers Wales can help young people. [6]

Mae GYRFA CYMRU
yn gallu helpu pobl ifanc!

Mae'r pethau hyn ar gael i'ch helpu chi.

- ....
- ....
- ....
- ....

Examiner only
Arholwr yn unig

(iii) Hoffech chi fynd i'r gynhadledd. Rhaid i chi ysgrifennu memo at bennaeth y coleg yn gofyn am ganiatâd. Rhaid i chi gynnwys manylion y gynhadledd a manteision y dydd.
You would like to go to the conference. You must write a memo to the head of the college asking for permission. You must include the conference details and the advantages of the day. (6 + ✓ = 4) = **[10]**

MEMO

Testun : Cynhadledd Gyrfa Cymru

TUDALEN WAG
BLANK PAGE

Examiner only
Arholwr yn unig

2. Rydych chi'n paratoi ar gyfer wythnos profiad gwaith. Mae'r gweithle wedi gofyn am wybodaeth bersonol cyn i chi fynd yno. Rhaid i chi lenwi'r 3 rhan o'ch ffeil cofnod cyrhaeddiad ar gyfer y gweithle.
You are preparing for a week's work experience. The workplace have asked for personal information before you go there. You must complete the three sections of your record of achievement file for the workplace. **[20]**

COFNOD CYRHAEDDIAD
YSGOLION UWCHRADD Y SIR

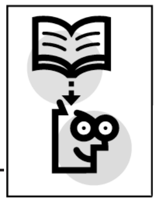

MANYLION PERSONOL *(personal details)* e.e. enw, oed, byw, hobïau.

....

....

....

....

....

....

....

....

MANYLION YSGOL *(school details)* e.e. pynciau ysgol, hoff bynciau.

....

....

....

....

....

....

....

....

Examiner only
Arholwr yn unig

PROFIAD O WEITHIO *(experience of work)* e.e. gwaith rhan-amser.

....

....

....

....

....

....

....

....

3. Rydych chi'n gweithio yn adran ieuenctid y cyngor. Rydych chi wedi derbyn y daflen hon ar reolau gwaith rhan-amser. Darllenwch y daflen yn ofalus.
You work in the youth department of the council. You have received this leaflet on rules in part-time work. Read the leaflet carefully. (24 + ✓ = 6) = **[30]**

GWAITH
RHAN-AMSER

Ydy gwaith rhan-amser yn syniad da i berson ifanc? Oes eisiau arian ar bobl ifanc heddiw? Beth am eu hamser hamdden? Ddylen nhw ymlacio mwy? Ddylen nhw fwynhau chwaraeon a'r byd cerddorol yn hytrach nag edrych ar y balans yn y banc?

Beth felly ydy'r rheolau?
- *Rhaid bod yn 13 oed i weithio'n rhan-amser.*
- *Does dim hawl gyda phobl ifanc weithio yn ystod oriau ysgol.*
- *Does dim hawl gyda nhw weithio cyn saith y bore neu wedi saith o'r gloch y nos.*
- *Ddylen nhw ddim gweithio am fwy na deuddeg awr mewn wythnos yn ystod amser ysgol.*
- *Ddylen nhw ddim gweithio am fwy na dau ddeg pump awr yr wythnos yn ystod gwyliau ysgol.*
- *Rhaid i blant ysgol gael brêc o awr wedi gweithio am bedair awr.*
- *Rhaid i blant ysgol gael pythefnos o wyliau yn ystod gwyliau ysgol bob blwyddyn.*
- *Does dim hawl gan bobl ifanc weithio mewn garej, safle adeiladu, mewn chwarel neu mewn clwb nos.*

ecpat

Mae hawl gan bob person ifanc
i weithio dan amodau teg.

Mae plant a phobl ifanc yn y Trydydd Byd yn cael eu trin yn wael. Dydyn ni ddim eisiau i bethau fel hyn ddigwydd yn ein gwlad ni. Mynnwch eich hawliau. Mae sawl gwefan ar gael i'ch helpu chi wybod eich hawliau, ac i wybod hawliau pobl ifanc Cymru. Cliciwch heddiw a chael gwybod mwy.
- **www.direct.gov.uk**
- **www.worksmart.org.uk**

Ydy gwaith rhan-amser yn syniad da?
Wel, mae dadleuon dros waith rhan-amser ac yn erbyn plant ysgol yn gweithio'n rhan-amser.
Ydy, mae gwaith rhan-amser yn rhoi profiad i berson ifanc. Maen nhw'n dysgu trin arian ac yn paratoi ar gyfer y dyfodol. Ond ar yr ochr arall, maen nhw'n gallu blino cyn cyrraedd yr ysgol. Weithiau dydyn nhw ddim yn gallu gorffen gwaith cartref a does dim bywyd cymdeithasol gyda nhw.

GWAITH RHAN-AMSER: DA NEU DDRWG?

Pwy sy'n penderfynu?
Yr unigolyn am wn i. Mae pob person yn wahanol!

Examiner only
Arholwr yn unig

(i) Mae un o swyddogion y cyngor wedi gofyn i chi nodi manteision ac anfanteision gwaith rhan-amser i bobl ifanc. Llenwch y ffurflen ar ei gyfer.
One of the council's officers has asked you to note down the advantages and disadvantages of part-time work for young people. Fill in the form for him. **[6]**

MANTEISION	**ANFANTEISION**
1.	1.
2.	2.
3.	3.

(ii) Mae swyddog arall wedi gofyn i chi edrych ar restr o gwynion. Rhaid i chi benderfynu os ydy pob cwyn yn ddilys neu beidio. Ticiwch y grid i'r swyddog.
Another officer has asked you to look at a list of complaints. You must decide if each complaint is valid or not. Tick the grid for the officer. **[10]**

CWYN ➔	✓	×
Caffi Cled: Mae bachgen un ar ddeg oed yn gweithio yno bob dydd Sadwrn.		
Stablau'r Ffridd: Mae pedwar person ifanc yn gweithio yma am ddeg awr yr wythnos.		
Gwesty Bryn Sara: Mae sawl person ifanc yn gweithio tan ddeg o'r gloch y nos.		
Siop Bapur Owain Huws: Mae merch ysgol yn gweithio yma am awr bob nos Wener ar ôl ysgol.		
Clwb Nos y Gwdi-hŵ: Mae merch 15 oed yn helpu yn y clwb bob nos Sadwrn.		

(iii) Mae swyddog gyrfaoedd yn yr ysgol leol wedi cysylltu a gofyn am nodyn i'r bobl ifanc yn mynegi barn ar waith rhan-amser a chynnig help, ond hefyd yn eu rhybuddio rhag y peryglon. Chi sy'n ysgrifennu'r nodyn ar gyfer y bobl ifanc.
The careers officer in the local school has contacted and asked for a note for the young people expressing opinions on part-time work and offering help, but also warning them of the dangers. You are writing the note for the young people. (8 + ✓ = 6) = **[14]**

NODYN

TESTUN : Gwaith Rhan-Amser

TUDALEN WAG
BLANK PAGE

4. Rydych chi'n gweithio i Menter Iaith yn yr ardal. Mae sawl cwmni yn yr ardal wedi gofyn am syniadau ar sut i greu polisi dwyieithog yn y gweithle. Maen nhw'n chwilio am syniadau ymarferol a chyfeiriadau i'w helpu. Rydych chi'n ysgrifennu erthygl ar gyfer y papur bro yn cynnig y wybodaeth hon.
You work for Menter Iaith in the area. Many companies in the area have asked for ideas on how to create a bilingual policy in the workplace. They are looking for practical ideas and references to help them. You are writing an article for the local paper offering this information. **[30]**

Cofiwch sôn am:

- Syniadau ymarferol ar ddefnyddio'r Gymraeg a'r Saesneg
- Mudiadau / cwmnïoedd defnyddiol
- Manteision dwyieithrwydd
- Manylion cysylltu gyda swyddfa Menter Iaith.

Remember to mention:

- *Practical ideas on using Welsh and English*
- *Useful organisations / companies*
- *The advantages of bilingualism*
- *Contact details for the Menter Iaith office.*

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

Examiner only
Arholwr yn unig